

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (didžioji kolegija) SPRENDIMAS

2018 m. kovo 20 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Direktyva 2003/6/EB – Manipuliavimas rinka – Sankcijos – Nacionalinės teisės aktai, kuriuose numatytos administracinė ir baudžiamoji sankcijos už tą pačią veiką – Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartija – 50 straipsnis – *Non bis in idem* principas – Administracinės sankcijos baudžiamasis pobūdis – To paties pažeidimo buvimas – 52 straipsnio 1 dalis – *Non bis in idem* principo apribojimai – Sąlygos“

Byloje C-537/16

dėl *Corte suprema di cassazione* (Kasacinis teismas, Italija) 2016 m. rugsėjo 20 d. nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2016 m. spalio 24 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Garlsson Real Estate SA, likviduojama bendrovė,

Stefano Ricucci,

Magiste International SA

prieš

Commissione Nazionale per le Società e la Borsa (Consob)

TEISINGUMO TEISMAS (didžioji kolegija),

kuri sudaro pirmininkas K. Lenaerts, pirmininko pavaduotojas A. Tizzano, kolegijų pirmininkai R. Silva de Lapuerta, M. Ilešič, T. von Danwitz (pranešėjas), A. Rosas ir E. Levits, teisėjai E. Juhász, J.-C. Bonichot, A. Arabadžiev, S. Rodin, F. Biltgen, K. Jürimäe, C. Lycourgos ir E. Regan,

generalinis advokatas M. Campos Sánchez-Bordona,

kancleris R. Schiano, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2017 m. gegužės 30 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- *Garlsson Real Estate SA*, likviduojamos bendrovės, S. Ricucci ir *Magiste International SA*, atstovaujamo advokato M. Canfora,
- *Commissione Nazionale per le Società e la Borsa (Consob)*, atstovaujamos advokatų A. Valente, S. Providenti ir P. Palmisano,

* Proceso kalba: italų.

- Italijos vyriausybės, atstovaujamos G. Palmieri, padedamos *avvocati dello Stato* G. Galluzzo ir P. Gentili,
 - Vokietijos vyriausybės, atstovaujamos T. Henze ir D. Klebs,
 - Lenkijos vyriausybės, atstovaujamos B. Majczyna,
 - Europos Komisijos, atstovaujamos V. Di Bucci, R. Troosters ir T. Scharf,
- susipažinęs su 2017 m. rugsėjo 12 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,
priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 50 straipsnio, siejamo su 1950 m. lapkričio 4 d. Romoje pasirašytos Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos (toliau – EŽTK) protokolo Nr. 7 4 straipsniu, išaiškinimo.
- 2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant *Garlsson Real Estate SA*, kuri yra likviduojama, Stefano Ricucci ir *Magiste International SA* ginčą su *Commissione Nazionale per le Società e la Borsa* (Nacionalinė bendrovių ir vertybinių popierių biržos komisija, Italija) (toliau – *Consob*) dėl administracinės baudos, skirtos už manipuliavimą rinkoje reglamentuojančių teisės aktų pažeidimą, teisėtumo.

Teisinis pagrindas

EŽTK

- 3 EŽTK protokolo Nr. 7 4 straipsnyje „Teisė nebūti dukart teisiama ar nubaustama už tą patį nusikaltimą“ nustatyta:

„1. Niekas negali būti tos pačios valstybės institucijų persekiojamas ar baudžiamas už nusikaltimą, dėl kurio jis jau buvo galutinai išteisintas arba nuteistas pagal tos valstybės įstatymus ir baudžiamąjį procesą.

2. Ankstesnės šio straipsnio dalies nuostatos nedraudžia atnaujinti bylos proceso pagal tos valstybės įstatymus ir baudžiamąjį procesą tuo atveju, kai nauji ar naujai paaiškėję faktai ar nustatytos esminės pirmesnio proceso klaidos galėjo turėti reikšmės bylos baigčiai.

3. Neleidžiama nukrypti nuo šio straipsnio remiantis Konvencijos 15 straipsniu.“

Sąjungos teisė

- 4 2003 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/6/EB dėl prekybos vertybiniais popieriais, pasinaudojant viešai neatskleista informacija, ir manipuliavimo rinka (piktnaudžiavimo rinka) (OL L 96, 2003, p. 16; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 6 sk., 4 t., p. 367) 5 straipsnyje numatyta, kad valstybės narės draudžia bet kuriam asmeniui užsiimti manipuliavimu rinka. Manipuliavimo rinka apibrėžtis pateikta šios direktyvos 1 straipsnio 2 punkte.

5 Minėtos direktyvos 14 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Nepažeidžiant valstybės narės teisės taikyti baudžiamosios sankcijos, valstybės narės, atsižvelgdamos į savo nacionalinės teisės aktus, užtikrina, kad galima imtis atitinkamų administracinių priemonių arba taikyti administracines sankcijas atsakingiems asmenims, jeigu nesilaikoma šios direktyvos įgyvendinimo nuostatų. Valstybės narės užtikrina, kad tos priemonės būtų veiksmingos, adekvačios ir atgrasančios.“

Italijos teisė

6 1998 m. vasario 24 d. *Decreto legislativo n. 58 – Testo unico delle disposizioni in materia di intermediazione finanziaria, ai sensi degli articoli 8 e 21 della legge 6 febbraio 1996, n. 52* (Įstatyminis dekretas Nr. 58 dėl bendrojo finansinį tarpininkavimą reglamentuojančių nuostatų teksto pagal 1996 m. vasario 6 d. Įstatymo Nr. 52 8 ir 21 straipsnius (GURI, Nr. 71, 1998 m. kovo 26 d., paprastasis priedas), su vėlesniais pakeitimais, padarytais 2005 m. balandžio 18 d. *legge n. 62 – Disposizioni per l'adempimento di obblighi derivanti dall'appartenenza dell'Italia alle Comunità europee. Legge comunitaria 2004* (Įstatymas Nr. 62 dėl nuostatų, skirtų iš Italijos narystės Europos Bendrijoje kylantiems įsipareigojimams užtikrinti) (GURI, Nr. 76, 2005 m. balandžio 27 d., paprastasis priedas) (toliau – TUF), 185 straipsnyje „Manipuliavimas rinka“ nustatyta:

„1. Nuo vieno iki šešerių metų laisvės atėmimo bausme ir nuo 20 000 iki 5 mln. EUR bauda baudžiamas bet kuris asmuo, kuris sleidžia klaidingą informaciją ar vykdo netikras operacijas arba imasi kitų dirbtinių priemonių, kurios realiai gali lemti didelių finansinių priemonių kainos pokyčius.

2. Teismas gali iki trijų kartų padidinti [numatytą] baudą arba skirti baudą, kurios suma iki dešimt kartų viršytų dėl nusikaltimo gauto produkto arba gautos naudos vertę, jeigu, atsižvelgiant į nusikalstamos veikos mastą, pažeidimą padariusio asmens savybes ar gauto produkto arba naudos vertę, neužtenka skirti tik baudą, net jeigu bauda yra didžiausio galimo dydžio.“

7 TUF 187ter straipsnis „Manipuliavimas rinka“ suformuluotas taip:

„1. „Nedarant poveikio baudžiamosioms sankcijoms, kai veika sudaro nusikaltimą, bet kuris asmuo, kuris per visuomenės informavimo priemones, įskaitant internetą, arba kitomis priemonėmis platina informaciją, paskalas arba neteisingas ar klaidinančias naujienas, kuriose yra ar gali būti neteisingų ar klaidinančių nuorodų apie finansines priemones, baudžiamas administracine bauda nuo 20 000 iki 5 mln. EUR.

<...>

3. Nedarant poveikio baudžiamosioms sankcijoms, kai veika sudaro nusikaltimą, 1 dalyje numatyta administracinė bauda skiriama bet kuriam asmeniui, kuris:

<...>

c) vykdo sandorius arba duoda pavedimus, kuriems naudojamos netikros priemonės arba kitokios formos apgaulė ar klaida:

<...>

5. Ankstesnėse dalyse numatytos administracinės baudos gali tris kartus viršyti [numatytą sumą] arba prie jų gali būti pridėta suma, kuri iki dešimt kartų viršytų dėl pažeidimo gauto produkto arba gautos naudos vertę, jeigu atsižvelgiant į veiką padariusio asmens savybes, gauto produkto arba naudos vertę arba dėl poveikio rinkai sankcijos nėra adekvačios, net jeigu jos yra didžiausio galimo dydžio.

<...>“

- 8 TUF 187decius straipsnyje „Santykis su teisėju“ nustatyta:

„1. Sužinojusi apie vieną iš II skyriuje numatytų pažeidimų, prokuratūra nedelsdama apie tai praneša [*Consob*] pirmininkui.

2. Jeigu paaiškėja informacija, kuria remiantis galima manyti, kad buvo padarytas pažeidimas, [*Consob*] pirmininkas pateikia prokuratūrai motyvuotą ataskaitą kartu su vykdant kontrolę surinktais dokumentais. Dokumentai turi būti perduoti prokuratūrai ne vėliau kaip konstatavus, kad padarytas šios antraštinės dalies III skyriuje numatytose nuostatose nurodytas pažeidimas.

3. [*Consob*] ir teisminė institucija bendradarbiauja, be kita ko, keisdamosi informacija, kad būtų lengviau konstatuoti šioje antraštinėje dalyje nurodytus pažeidimus, įskaitant tuos atvejus, kai šie pažeidimai nėra nusikalstama veika. <...>“

- 9 TUF 187duodecius straipsnio „Baudžiamojo, administracinio ir apskundimo procesų ryšys“ 1 dalyje nustatyta:

„<...> administracinis ir apskundimo procesai negali būti sustabdyti vykstant baudžiamajam procesui dėl tos pačios veikos ar veikos, kurios nustatymas lemia bylos užbaigimą.“

- 10 TUF 187terdecius straipsnyje „Baudų ir piniginių sankcijų sumokėjimas baudžiamajame procese“ nurodyta:

„Jeigu už tą pačią veiką pažeidimą padariusiam fiziniam arba juridiniam asmeniui skiriama administracinė bausmė <...>, baudos ir piniginių sankcijos už nusikaltimą išieškojimas apribojamas dalimi, kuri viršija administracinės institucijos gautą sumą.“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

- 11 2007 m. rugsėjo 9 d. sprendimu *Consob* skyrė administracinę 10,2 mln. EUR baudą S. Ricucci, *Magiste International* ir *Garlsson Real Estate*, kurie pripažinti solidariai atsakingi už šios sumos sumokėjimą.
- 12 Šiame sprendime nurodyta, kad per pagrindinėje byloje nagrinėjamą laikotarpį S. Ricucci atliko manipuliacijas, kuriomis siekė atkreipti dėmesį į *RCS MediaGroup SpA* vertybinius popierius ir taip palaikyti šių vertybinių popierių kainą turėdamas asmeninių tikslų. *Consob* nusprendė, kad šie veiksmai lėmė nenormalius šių vertybinių popierių vertės pokyčius, todėl jie reiškė manipuliavimą rinka, kaip tai suprantama pagal TUF 187ter straipsnio 3 dalies c punktą.
- 13 Pagrindinėje byloje nagrinėjamą administracinę baudą S. Ricucci, *Magiste International* ir *Garlsson Real Estate* ginčijo *Corte d'appello di Roma* (Romos apeliacinis teismas, Italija). 2009 m. sausio 2 d. sprendimu minėtas teismas iš dalies patenkino apeliacinį skundą ir sumažino administracinę baudą iki 5 mln. EUR. Šį sprendimą visos pagrindinės bylos šalys apskundė *Corte suprema di cassazione* (Kasacinis teismas, Italija).
- 14 Dėl šio sprendimo 12 punkte nurodytų veiksmų taip pat buvo pradėtas S. Ricucci baudžiamasis persekiojimas ir 2008 m. gruodžio 10 d. sprendimu *Tribunale di Roma* (Romos teismas, Italija) pagal susitarimo procedūrą, laikydamasis TUF 185 straipsnio, nuteisė jį ketverių metų ir šešių mėnesių laisvės atėmimo bausme. Vėliau ši bausmė sumažinta iki trejų metų, paskui – panaikinta pritaikius amnestiją. Šis sprendimas įsiteisėjo.

- 15 Tokiomis aplinkybėmis prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodo, kad pagal Italijos teisės sistemą *non bis in idem* principas netaikomas baudžiamųjų ir administracinių sankcijų ryšiui.
- 16 Vis dėlto minėtam teismui kyla abejonių, ar dėl to, kad 2008 m. gruodžio 10 d. *Tribunale di Roma* (Romos teismas) priėmus sprendimą buvo pradėtas pagrindinėje byloje nagrinėjamas procesas dėl administracinės baudos skyrimo, nepažeidžia Chartijos 50 straipsnio, siejamo su EŽTK protokolo Nr. 7 4 straipsniu.
- 17 Šio teismo teigimu, nors Italijos teisės sistemoje šis sprendimas prilyginamas apkaltinamajam nuosprendžiui, pagrindinėje byloje nagrinėjama pagal TUF 187ter straipsnį paskirta administracinė bauda yra baudžiamojo pobūdžio, kaip tai suprantama pagal EŽTK protokolo Nr. 7 4 straipsnį, atsižvelgiant į tai, kaip jį aiškina Europos Žmogaus Teisių Teismas, be kita ko, savo 2014 m. kovo 4 d. Sprendime *Grande Stevens ir kt. prieš Italiją* (CE:ECHR:2014:0304JUD001864010). Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodo, kad veiksmai, kuriais S. Ricucci buvo kaltinamas vykstant šiam administraciniam procesui, yra tie patys veiksmai, už kuriuos jam buvo skirta baudžiamoji sankcija.
- 18 Nusprendęs, kad TUF 187ter straipsnio taikymas pagrindinėje byloje kelia su šio straipsnio atitiktimi Konstitucijai susijusių klausimų, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas kreipėsi į *Corte costituzionale* (Konstitucinis Teismas, Italija).
- 19 2016 m. gegužės 12 d. sprendime *Corte costituzionale* (Konstitucinis Teismas) pripažino, kad klausimas dėl atitikties Konstitucijai nepriimtinas, nes prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš anksto nenurodė EŽTK protokolo Nr. 7 4 straipsnyje įtvirtinto *non bis in idem* principo, atsižvelgiant į tai, kaip jį aiškina Europos Žmogaus Teisių Teismas, sąsajos su tuo, kaip šis principas turi būti taikomas pagal Sąjungos teisę manipuliavimo rinka atveju. Be to, kyla klausimas, ar *non bis in idem* principas, koks užtikrinamas pagal Sąjungos teisę, tiesiogiai taikomas valstybės narės vidaus sistemai.
- 20 Tokiomis aplinkybėmis *Corte suprema di cassazione* (Kasacinis teismas, Italija) nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:
1. Ar pagal Chartijos 50 straipsnį, aiškinamą atsižvelgiant į EŽTK protokolo Nr. 7 4 straipsnį, į su juo susijusią Europos Žmogaus Teisių Teismo jurisprudenciją ir nacionalinės teisės aktus, draudžiama vykdyti administracinį procesą dėl veikos (neteisetų veiksmų, apimančių manipuliavimą rinka), dėl kurios tas pats asmuo buvo nubaustas galutiniu apkaltinamuoju nuosprendžiu?
 2. Ar nacionalinis teismas gali tiesiogiai taikyti Sąjungos teisės principus, susijusius su *non bis in idem* principu, remdamasis Chartijos 50 straipsniu, aiškinamu atsižvelgiant į EŽTK protokolo Nr. 7 4 straipsnį, į su juo susijusią Europos Žmogaus Teisių Teismo jurisprudenciją ir į nacionalinės teisės aktus?“

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl pirmojo klausimo

- 21 Pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Chartijos 50 straipsnį, siejamą su EŽTK protokolo Nr. 7 4 straipsniu, reikia aiškinti taip, kad jis draudžia nacionalinės teisės aktus, pagal kuriuos leidžiama tęsti procesą dėl administracinės baudos skyrimo prieš asmenį dėl jo atliktų neteisėtų veiksmų, kurie sudaro manipuliavimą rinka ir už kuriuos jis jau nubaustas galutiniu apkaltinamuoju nuosprendžiu.

- 22 Visų pirma reikia priminti, kad pagal Direktyvos 2003/6 14 straipsnio 1 dalį, siejamą su jos 5 straipsniu, nepažeidžiant valstybių narių teisės taikyti baudžiamųjų sankcijų, jos taiko veiksmingas, adekvačias ir atgrasomąsias priemones arba administracines sankcijas rinka manipuliuojantiems asmenims.
- 23 Kaip matyti iš nutartyje dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą pateiktos informacijos, TUF 187ter straipsnis buvo įtvirtintas siekiant perkelti į Italijos teisę šias Direktyvos 2003/6 nuostatas. Taigi, pagrindinėje byloje nagrinėjamas administracinis procesas ir S. Ricucci skirta TUF 187ter straipsnyje numatyta administracinė bauda reiškia Sąjungos teisės įgyvendinimą, kaip tai suprantama pagal Chartijos 51 straipsnio 1 dalį. Vadinas, jie, be kita ko, turi atitikti pagal Chartijos 50 straipsnį užtikrinamą pagrindinę teisę nebūti du kartus teisiama ar baudžiamam už tą pačią veiką.
- 24 Be to, nors, kaip patvirtina ESS 6 straipsnio 3 dalis, EŽTK pripažįstamos pagrindinės teisės sudaro Sąjungos teisės bendruosius principus ir nors pagal Chartijos 52 straipsnio 3 dalį Chartijoje įtvirtintoms teisėms, atitinkančioms EŽTK užtikrinamas teises, suteikiama ta pati prasmė ir apimtis, kaip suteikta minėtos konvencijos, pastaroji, kol Europos Sąjunga prie jos neprisijungė, nėra į Sąjungos teisės sistemą formaliai integruota teisės priemonė (2013 m. vasario 26 d. Sprendimo *Åkerberg Fransson*, C-617/10, EU:C:2013:105, 44 punktą ir 2016 m. vasario 15 d. Sprendimo *N.*, C-601/15 PPU, EU:C:2016:84, 45 punktą ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 25 Chartijos 52 straipsnio išaiškinimuose nurodyta, kad pagal šio straipsnio 3 dalį siekiama užtikrinti būtiną Chartijos ir EŽTK darną, „nedarant neigiamos įtakos Sąjungos teisės [ir] Europos Sąjungos Teisingumo Teismo autonomijai“ (2016 m. vasario 15 d. Sprendimo *N.*, C-601/15 PPU, EU:C:2016:84, 47 punktą ir 2017 m. rugsėjo 14 d. Sprendimo *K.*, C-18/16, EU:C:2017:680, 50 punktą ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 26 Taigi, nagrinėjant pateiktą klausimą reikia remtis pagrindinėmis teisėmis, kurias užtikrina Chartija, ypač jos 50 straipsnis (šiuo klausimu žr. 2017 m. balandžio 5 d. Sprendimo *Orsi ir Baldetti*, C-217/15 ir C-350/15, EU:C:2017:264, 15 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 27 Chartijos 50 straipsnyje numatyta, kad „niekas negali būti antrą kartą teisiama arba baudžiamas už nusikalstamą veiką, dėl kurios Sąjungoje jis jau buvo galutinai išteisintas arba pripažintas kaltu pagal įstatymą“. Taigi, *non bis in idem* principas draudžia kartu vykdyti persekiojimus ir taikyti baudžiamojo pobūdžio sankcijas, kaip tai suprantama pagal minėtą straipsnį, už tą pačią to paties asmens veiką (šiuo klausimu žr. 2013 m. vasario 26 d. Sprendimo *Åkerberg Fransson*, C-617/10, EU:C:2013:105, 34 punktą).

Dėl persekiojimų ir sankcijų baudžiamojo pobūdžio

- 28 Kiek tai susiję su persekiojimo ir sankcijų, kaip antai nagrinėjamų pagrindinėje byloje, baudžiamojo pobūdžio vertinimu, reikia priminti, kad pagal Teisingumo Teismo jurisprudenciją svarbūs trys kriterijai. Pirmasis – tai teisinis pažeidimo kvalifikavimas vidaus teisėje, antrasis – pats pažeidimo pobūdis ir trečiasis – suinteresuotajam asmeniui gresiančios sankcijos pobūdis ir griežtumo laipsnis (šiuo klausimu žr. 2012 m. birželio 5 d. Sprendimo *Bonda*, C-489/10, EU:C:2012:319, 37 punktą ir 2013 m. vasario 26 d. Sprendimo *Åkerberg Fransson*, C-617/10, EU:C:2013:105, 35 punktą).
- 29 Atsižvelgęs į šiuos kriterijus prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi įvertinti, ar pagrindinėje byloje nagrinėjamas persekiojimas ir baudžiamosios ir administracinės sankcijos yra baudžiamojo pobūdžio, kaip tai suprantama pagal Chartijos 50 straipsnį, tačiau Teisingumo Teismas, priimdamas prejudicinį sprendimą, gali pateikti paaiškinimų, kurie nacionaliniam teismui padėtų atlikti savąjį aiškinimą (šiuo klausimu žr. 2014 m. birželio 5 d. Sprendimo *Mahdi*, C-146/14 PPU, EU:C:2014:1320, 79 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

- 30 Nagrinėjamu atveju visų pirma reikia nurodyti, kad nekyla klausimų dėl S. Ricucci vykdyto baudžiamojo persekiojimo ir jam skirtos laisvės atėmimo bausmės, minimų šio sprendimo 14 punkte, baudžiamojo kvalifikavimo pagal šio sprendimo 28 punkte nurodytus kriterijus. Tačiau klausimas kyla dėl to, ar pagrindinėje byloje nagrinėjama administracinė bauda ir administracinis procesas yra baudžiamojo pobūdžio, kaip tai suprantama pagal Chartijos 50 straipsnį.
- 31 Šiuo klausimu, kiek tai susiję su šio sprendimo 28 punkte nurodytu pirmuoju kriterijumi, reikia pažymėti, kad iš Teisingumo Teismo turimos bylos medžiagos matyti, kad pagal nacionalinę teisę procesas, per kurį skirta minėta administracinė bauda, yra laikomas administraciniu.
- 32 Vis dėlto Chartijos 50 straipsnis taikomas ne tik persekiojimui ir sankcijoms, kurie pagal nacionalinę teisę laikomi „baudžiamaisiais“, bet ir, nepaisant tokio kvalifikavimo, persekiojimui ir sankcijoms, kurie turi būti laikomi esančiais baudžiamojo pobūdžio remiantis šio sprendimo 28 punkte nurodytais dviem kitais kriterijais.
- 33 Nagrinėjant antrąjį kriterijų, susijusį su pačiu pažeidimo pobūdžiu, reikia patikrinti, ar skirta sankcija, be kita ko, siekiama represinio tikslo (žr. 2012 m. birželio 5 d. Sprendimo *Bonda*, C-489/10, EU:C:2012:319, 39 punktą). Tuo remiantis darytina išvada, kad sankcija, kuria siekiama represinio tikslo, yra baudžiamojo pobūdžio, kaip tai suprantama pagal Chartijos 50 straipsnį, ir vien aplinkybė, kad ja siekiama ir prevencijos tikslo, negali panaikinti jos kaip baudžiamosios sankcijos kvalifikavimo. Kaip generalinis advokatas nurodė savo išvados 64 punkte, baudžiamosios sankcijos jau vien dėl savo pobūdžio skirtos ir patraukti baudžiamojon atsakomybėn už neteisėtus veiksmus, ir jų prevencijai užtikrinti. Tačiau priemonė, kuria siekiama tik atlyginti dėl atitinkamo pažeidimo padarytą žalą, nėra baudžiamojo pobūdžio.
- 34 Nagrinėjamu atveju TUF 187ter straipsnyje numatyta, kad bet kuriam manipuliavimo rinka veiksmus atlikusiam asmeniui gali būti skirta administracinė bauda nuo 20 000 iki 5 mln. EUR, ir, kaip matyti iš šio straipsnio 5 dalies, tam tikromis aplinkybėmis ji gali būti padidinta iki trijų kartų arba prie jos gali būti pridėta suma, kuri iki dešimt kartų viršytų dėl pažeidimo gauto produkto arba gautos naudos vertę. Be to, Teisingumo Teismui pateiktose pastabose Italijos vyriausybė nurodė, kad skiriant šią sankciją visuomet konfiskuojamas dėl pažeidimo gautas produktas arba gauta nauda ir pažeidimui padaryti naudotas turtas. Taigi, minėta sankcija siekiama ne tik atlyginti dėl pažeidimo patirtą žalą, bet ir siekiama represinio tikslo (tai, beje, atitinka prašymą priimti prejudicinį pateikusio teismo vertinimą), todėl yra baudžiamojo pobūdžio.
- 35 Dėl trečiojo kriterijaus reikia nurodyti, kad administracinė bauda, kuri gali iki dešimt kartų viršyti dėl manipuliavimo rinka gauto produkto arba gautos naudos vertę, yra labai griežta, o tai gali sustiprinti analizę, kurią atlikus konstatuojama, kad sankcija yra baudžiamojo pobūdžio, kaip tai suprantama pagal Chartijos 50 straipsnį, tačiau tai turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas.

Dėl to paties pažeidimo buvimo

- 36 Iš pačios Chartijos 50 straipsnio formuluotės matyti, kad pagal šį straipsnį draudžiama tą patį asmenį teisti arba bausti už tą pačią nusikalstamą veiką daugiau kaip vieną kartą (šiuo klausimu žr. 2017 m. balandžio 5 d. Sprendimo *Orsi ir Baldetti*, C-217/15 ir C-350/15, EU:C:2017:264, 18 punktą). Kaip nacionalinis teismas nurodo savo prašyme priimti prejudicinį sprendimą, pagrindinėje byloje nagrinėjami įvairūs persekiojimai ir sankcijos, kurie yra baudžiamojo pobūdžio, nukreipti į tą patį asmenį, t. y. S. Ricucci.
- 37 Pagal Teisingumo Teismo jurisprudenciją vertinant, ar buvo padarytas tas pats pažeidimas, tinkamas tam kriterijus yra tapačios veikų materialiosios sudėties kriterijus, suprantamas kaip konkrečių neatskiriama tarpusavyje susijusių veikų visuma, dėl kurios atitinkamas asmuo buvo galutinai

išteisintas arba galutinai nuteistas (pagal analogiją žr. 2007 m. liepos 18 d. Sprendimo *Kraaijenbrink*, C-367/05, EU:C:2007:444, 26 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją ir 2010 m. lapkričio 16 d. Sprendimo *Mantello*, C-261/09, EU:C:2010:683, 39 ir 40 punktus). Taigi pagal Chartijos 50 straipsnį draudžiama už tą pačią veiką skirti kelias baudžiamojo pobūdžio sankcijas pasibaigus įvairiems tam skirtiems procesams.

- 38 Be to, tai, kaip pagal nacionalinę teisę teisiškai kvalifikuojama veika, ir tai, koks teisinis interesas yra saugomas, neturi reikšmės siekiant konstatuoti tą patį pažeidimą, nes pagal Chartijos 50 straipsnį teikiama apsauga įvairiose valstybėse narėse negali skirtis.
- 39 Nagrinėjamu atveju prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodo, kad ir baudžiamajame procese, per kurį buvo priimtas galutinis apkaltinamasis nuosprendis, ir procese, per kurį buvo skirta baudžiamojo pobūdžio administracinė bauda, nagrinėjama pagrindinėje byloje, S. Ricucci buvo kaltinamas tais pačiais veiksmis, būtent manipuliavimu, kuriuo siekta atkreipti visuomenės dėmesį į *RCS MediaGroup* vertybinius popierius.
- 40 Nors, kaip tvirtina *Consob* savo rašytinėse pastabose, baudžiamoji sankcija, baudžiamojo proceso, kaip antai nurodyto pagrindinėje byloje, pabaigoje skiriama esant subjektyviam elementui, kurio nereikalaujama skiriant baudžiamojo pobūdžio administracinę baudą, reikia pažymėti, kad aplinkybė, jog tokios baudžiamosios sankcijos skyrimas priklauso nuo sudėtinio elemento, kuris yra papildomas, palyginti su baudžiamojo pobūdžio administracine bauda, savaime negali būti pagrindas ginčyti atitinkamų veikų materialinės sudėties tapatumą. Taigi, atrodo, kad baudžiamojo pobūdžio administracinė bauda ir baudžiamasis procesas, kaip antai nagrinėjami pagrindinėje byloje, yra susiję su tuo pačiu pažeidimu, o tai turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas.
- 41 Tokiomis aplinkybėmis konstatuotina, kad pagal pagrindinėje byloje nagrinėjamus teisės aktus leidžiama tęsti procesą dėl baudžiamojo pobūdžio, kaip tai suprantama pagal Chartijos 50 straipsnį, administracinės baudos skyrimo prieš asmenį, koks yra S. Ricucci, dėl jo atliktų neteisėtų veiksmų, kurie sudaro manipuliavimą rinka ir už kuriuos jis jau nubaustas galutiniu apkaltinamuoju nuosprendžiu. Tačiau kartu vykdomi tokie persekiojimai ir taikomos sankcijos reiškia pagal minėtą 50 straipsnį užtikrinamos teisės apribojimą.

Dėl pagal Chartijos 50 straipsnį užtikrinamos teisės apribojimo pateisinimo

- 42 Primintina, kad 2014 m. gegužės 27 d. Sprendime *Spasic* (C-129/14 PPU, EU:C:2014:586, 55 ir 56 punktai) Teisingumo Teismas konstatavo, kad Chartijos 50 straipsnyje įtvirtinto *non bis in idem* principo apribojimą galima pateisinti remiantis Chartijos 52 straipsnio 1 dalimi.
- 43 Remiantis Chartijos 52 straipsnio 1 dalies pirmu sakiniu, bet koks šios Chartijos pripažintų teisių ir laisvių įgyvendinimo apribojimas turi būti numatytas įstatymo ir nekeisti šių teisių ir laisvių esmės. Pagal tos pačios dalies antrą sakinį, remiantis proporcingumo principu, teisių ir laisvių apribojimai galimi tik tuo atveju, jei jie būtini ir tikrai atitinka Sąjungos pripažintus bendruosius interesus arba reikalingi kitų teisėms ir laisvėms apsaugoti.
- 44 Nagrinėjamu atveju neginčijama, kad galimybė kartu vykdyti persekiojimus ir taikyti ir baudžiamąsias, ir baudžiamojo pobūdžio administracines sankcijas yra numatyta įstatymo.
- 45 Be to, nacionalinės teisės aktai, kaip antai nagrinėjami pagrindinėje byloje, nekeičia Chartijos 50 straipsnio esmės, nes leidžia kartu vykdyti persekiojimus ir taikyti sankcijas, tik kai tenkinamos sąlygos, kurių sąrašas yra baigtinis, taip užtikrinant, kad šiame 50 straipsnyje įtvirtinta teisė nebūtų pažeista.

- 46 Dėl klausimo, ar *non bis in idem* principo apribojimas, kurį lemia pagrindinėje byloje nagrinėjami teisės aktai, atitinka bendrojo intereso tikslą, reikia pažymėti, kad iš Teisingumo Teismo turimos bylos medžiagos matyti, kad šiais teisės aktais siekiama apsaugoti Sąjungos finansų rinkų vientisumą ir visuomenės pasitikėjimą finansų priemonėmis. Atsižvelgiant į svarbą, kurią Teisingumo Teismas, siekdamas, kad būtų įgyvendintas šis tikslas, savo jurisprudencijoje skiria kovai su draudimo manipuliuoti rinka pažeidimais (šiuo klausimu žr. 2009 m. gruodžio 23 d. Sprendimo *Spector Photo Group ir Van Raemdonck*, C-45/08, EU:C:2009:806, 37 ir 42 punktus), pažymėtina, kad kelių persekiojimų vykdymas ir kelių baudžiamojo pobūdžio sankcijų skyrimas gali būti pateisinami, kai tokie persekiojimai ir tokios sankcijos, siekiant minėto tikslo, turi papildomų tikslų, kurie tam tikrais atvejais yra susiję su kitais tos pačios nagrinėjamos nusikalstamos veikos aspektais, o tai turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas.
- 47 Šiuo klausimu, kalbant apie pažeidimus, kurie susiję su manipuliavimu rinka, pažymėtina, kad valstybė narė turi teisę, viena vertus, siekti atgrasyti nuo draudimo manipuliuoti rinka tyčinio arba netyčinio pažeidimo ir jį nutraukti skirdama administracines sankcijas, prireikus nustatytas kaip fiksuota suma, ir, kita vertus, atgrasyti nuo sunkių tokio draudimo pažeidimų ir juos nutraukti, kai tokie pažeidimai ypač žalingi visuomenei ir pateisina griežtesnių baudžiamųjų sankcijų skyrimą.
- 48 Dėl proporcingumo principo laikymosi pažymėtina, kad pagal šį principą reikalaujama, kad persekiojimų vykdymas kartu su kelių sankcijų skyrimu, kaip numatyta pagrindinėje byloje nagrinėjamuose teisės aktuose, neviršytų to, kas tinkama ir būtina nagrinėjamuose teisės aktuose numatytiems teisėtiems tikslams pasiekti, turint omenyje, kad esant galimybei pasirinkti iš kelių tinkamų priemonių, reikia imtis mažiau suvaržančios, o dėl to kilę nepatogumai neturi būti neproporcingi siekiamiems tikslams (šiuo klausimu žr. 2010 m. vasario 25 d. Sprendimo *Müller Fleisch*, C-562/08, EU:C:2010:93, 43 punktą; 2010 m. kovo 9 d. Sprendimo *ERG ir kt.*, C-379/08 ir C-380/08, EU:C:2010:127, 86 punktą ir 2016 m. spalio 19 d. Sprendimo *EL-EM-2001*, C-501/14, EU:C:2016:777, 37 ir 39 punktus ir juose nurodytą jurisprudenciją).
- 49 Šiuo klausimu reikia priminti, kad pagal Direktyvos 2003/6 14 straipsnio 1 dalį, siejamą su jos 5 straipsniu, valstybės narės gali laisvai pasirinkti sankcijas, taikytinas manipuliuojantiems rinka asmenims (šiuo klausimu žr. 2009 m. gruodžio 23 d. Sprendimo *Spector Photo Group ir Van Raemdonck*, C-45/08, EU:C:2009:806, 71 ir 72 punktus). Taigi, kadangi Sąjungoje nėra suderintų šios srities teisės aktų, valstybės narės turi teisę nustatyti sistemą, pagal kurią už draudimo manipuliuoti rinka pažeidimus tik vieną kartą būtų vykdomas persekiojimas ir skiriamos sankcijos, taip pat – sistemą, pagal kurią būtų leidžiama vykdyti kelis persekiojimus ir skirti kelias sankcijas. Tokiomis aplinkybėmis nacionalinės teisės aktų, kaip antai nagrinėjamų pagrindinėje byloje, proporcingumas negali būti paneigtas remiantis vien aplinkybe, kad atitinkama valstybė narė pasirinko numatyti kelis persekiojimus ir kelias sankcijas, nes kitaip ši valstybė narė netektų tokios pasirinkimo laisvės.
- 50 Be to, reikia pažymėti, kad nacionalinės teisės aktai, kaip antai nagrinėjami pagrindinėje byloje, kuriuose numatyta tokia kelių persekiojimų vykdymo ir kelių sankcijų taikymo galimybė, yra tinkami šio sprendimo 46 punkte nurodytam tikslui įgyvendinti.
- 51 Kiek tai susiję su nacionalinės teisės aktų, kaip antai nagrinėjamų pagrindinėje byloje, griežto būtinumo pobūdžiu, pažymėtina, jog reikalaujama, kad pirmiausia šiuose teisės aktuose būtų įtvirtintos aiškios ir tikslios taisyklės, kurios leistų teisės subjektui numatyti, kokių veiksmų ar kokio neveikimo atveju dėl jų galėtų būti vykdomi keli persekiojimai ir taikomos kelios sankcijos.
- 52 Nagrinėjamu atveju, kaip matyti iš Teisingumo Teismo turimoje bylos medžiagoje esančios informacijos, pagrindinėje byloje nagrinėjamuose teisės aktuose, visų pirma, TUF 187ter straipsnyje nurodytos aplinkybės, kuriomis už neteisingos informacijos platinimą ir už netikrų operacijų, lemiančių neteisingos ar klaidingos informacijos apie finansines priemones skleidimą, atlikimą gali būti skiriama baudžiamojo pobūdžio administracinė bauda. Pagal minėtą TUF 187ter straipsnį esant šio

įstatymo 185 straipsnyje nurodytoms aplinkybėms už tokius veiksmus, kai jie iš tikrųjų gali lemti didelį finansinių priemonių vertės pasikeitimą, gali būti skiriama laisvės atėmimo bausmė ir bauda pagal baudžiamąją teisę.

- 53 Taigi, atrodo (tai turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas), kad pagrindinėje byloje nagrinėjamuose teisės aktuose aiškiai ir tiksliai numatyta, kokiomis aplinkybėmis dėl manipuliavimo rinka gali būti atliekami keli persekiojimai ir kartu skiriamos baudžiamojo pobūdžio sankcijos.
- 54 Taip pat nacionalinės teisės aktai, kaip antai nagrinėjami pagrindinėje byloje, turi užtikrinti, kad apsunkinimai, kurie dėl tokių kelių persekiojimų ir kartu skiriamų sankcijų tektų atitinkamiems asmenims, neviršytų to, kas griežtai būtina siekiant įgyvendinti šio sprendimo 46 punkte nurodytą tikslą.
- 55 Dėl, viena vertus, kelių baudžiamojo pobūdžio procesų, kurie, kaip matyti iš bylos medžiagoje esančios informacijos, vykdomi jų nesiejant, pažymėtina, kad ankstesniame punkte nurodytas reikalavimas reiškia, kad turi egzistuoti taisyklės, kurios užtikrintų koordinavimą, skirtą papildomam apsunkinimui, kurį atitinkamiems asmenims lemtų toks kelių procesų vykdymas, sumažinti iki to, kas griežtai būtina.
- 56 Kita vertus, kelios baudžiamojo pobūdžio sankcijos gali būti taikomos tik nustačius taisykles, leidžiančias užtikrinti, kad visų skiriamų sankcijų griežtumas atitiktų konkretaus pažeidimo sunkumą; toks reikalavimas išplaukia ne tik iš Chartijos 52 straipsnio 1 dalies, bet ir iš bausmių proporcingumo principo, įtvirtinto Chartijos 49 straipsnio 3 dalyje. Šios taisyklės kompetentingoms valdžios institucijoms turi nustatyti pareigą antrosios sankcijos skyrimo atveju užtikrinti, kad visų skirtų sankcijų griežtumas neviršytų konstatuoto pažeidimo sunkumo.
- 57 Žinoma, nagrinėjamu atveju TUF 187decies straipsnyje numatyta prokuratūros ir *Consob* tarpusavio bendradarbiavimo ir veiksmų koordinavimo pareiga gali sumažinti atitinkamo asmens apsunkinimą, kurį lemia kartu taikomi procesas, kuriam vykstant skiriama baudžiamojo pobūdžio administracinė bauda, ir baudžiamasis procesas, pradedami dėl neteisėtų veiksmų, būtent dėl manipuliavimo rinka. Vis dėlto reikia pabrėžti, kad tuo atveju, kai pagal TUF 185 straipsnį, pasibaigus baudžiamajam procesui, paskelbiamas apkaltinamasis nuosprendis, proceso, kuriam vykstant skiriama baudžiamojo pobūdžio administracinė bauda, tęsimas viršija tai, kas griežtai būtina siekiant įgyvendinti šio sprendimo 46 punkte nurodytą tikslą, nes toks apkaltinamasis nuosprendis gali veiksmingai ir proporcingai nutraukti pažeidimą ir turėti atgrasomąjį poveikį.
- 58 Šiuo aspektu pažymėtina, kad iš Teisingumo Teismo turimoje bylos medžiagoje esančios informacijos, kurios santrauka pateikta šio sprendimo 52 punkte, matyti, kad manipuliavimas rinka, už kurį gali būti baudžiama pagal TUF 185 straipsnį, turi būti tam tikro sunkumo ir kad tarp bausmių, kurios gali būti skiriamos pagal šį straipsnį, yra laisvės atėmimo bausmė ir pagal baudžiamąją teisę skiriama bauda, laikantis ribų, kurios atitinka TUF 187ter straipsnyje numatytos baudžiamojo pobūdžio administracinės baudos ribas.
- 59 Tokiomis aplinkybėmis atrodo, kad proceso, kuriam vykstant skiriama baudžiamojo pobūdžio administracinė bauda pagal minėtą 187ter straipsnį, viršija tai, kas griežtai būtina siekiant įgyvendinti šio sprendimo 46 straipsnyje nurodytą tikslą, jeigu paskelbtas galutinis apkaltinamasis nuosprendis, atsižvelgiant į bendrovei dėl padaryto pažeidimo kilusią žalą, gali veiksmingai ir proporcingai nutraukti tokį pažeidimą ir turėti atgrasomąjį poveikį; visa tai turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas.
- 60 Pridurtina, kad, kiek tai susiję su pagal pagrindinėje byloje nagrinėjamus teisės aktus leidžiamomis kartu taikyti sankcijomis, šiuose teisės aktuose, konkrečiai TUF 187terdecies straipsnyje, tik numatyta, kad jeigu už tą pačią veiką skiriama bauda pagal baudžiamąją teisę ir baudžiamojo pobūdžio administracinė bauda, pirmosios baudos išieškojimas apribojamas dalimi, kuri viršija antrosios baudos

sumą. Tačiau, kadangi atrodo, kad minėtame 187terdecies straipsnyje apsiribojama tik kartu taikomų baudų reglamentavimu ir juo nereglamentuojama situacija, kai taikoma baudžiamojo pobūdžio administracinė bauda ir skiriama laisvės atėmimo bausmė, konstatuotina, kad minėtas straipsnis neužtikrina to, kad visų skiriamų sankcijų griežtumas būtų apribotas tuo, kas griežtai būtina, atsižvelgiant į atitinkamo pažeidimo sunkumą.

- 61 Taigi, atrodo, kad nacionalinės teisės aktai, kaip antai nagrinėjami pagrindinėje byloje, pagal kuriuos po to, kai paskelbiamas apkaltinamasis nuosprendis ir jis įsiteisėja, esant pirmesniame punkte nurodytoms aplinkybėms leidžiama tęsti procesą, kuriam vykstant skiriama baudžiamojo pobūdžio administracinė bauda, viršija tai, kas griežtai būtina siekiant įgyvendinti šio sprendimo 46 straipsnyje nurodytą tikslą; visa tai turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas.
- 62 Šios išvados nepaneigia aplinkybė, kad pritaikius TUF 185 straipsnį paskirta galutinė bausmė tam tikrais atvejais vėliau gali būti panaikinta pritaikius amnestiją, kaip, atrodo, įvyko pagrindinėje byloje nagrinėjamu atveju. Iš tiesų iš Chartijos 50 straipsnio matyti, kad *non bis in idem* principo teikiama apsauga turi galėti naudotis asmenys, kurie buvo išteisinti arba nuteisti pagal galutinį nuosprendį, taigi, įskaitant asmenis, kuriems tokiu nuosprendžiu buvo paskirta baudžiamoji sankcija, vėliau panaikinta pritaikius amnestiją. Todėl ši aplinkybė nesvarbi vertinant nacionalinės teisės aktų, kaip antai nagrinėjamų pagrindinėje byloje, griežtą būtinumą.
- 63 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, į pateiktą klausimą reikia atsakyti taip: Chartijos 50 straipsnį reikia aiškinti taip, kad jis draudžia nacionalinės teisės aktus, pagal kuriuos leidžiama tęsti procesą dėl baudžiamojo pobūdžio administracinės baudos skyrimo asmeniui už jo atliktus neteisėtus veiksmus, kurie sudaro manipuliavimą rinka ir už kuriuos jis jau nubaustas galutiniu apkaltinamuoju nuosprendžiu, jeigu toks apkaltinamasis nuosprendis, atsižvelgiant į bendrovę dėl padaryto pažeidimo kilusią žalą, gali veiksmingai ir proporcingai nutraukti tokį pažeidimą ir turėti atgrasomąjį poveikį.

Dėl antrojo klausimo

- 64 Antruoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar pagal Chartijos 50 straipsnį užtikrinamas *non bis in idem* principas suteikia asmenims teisę, kuri būtų tiesiogiai taikoma byloje, kokia yra pagrindinė byla.
- 65 Pagal suformuotą jurisprudenciją pirminės teisės nuostatomis, kuriose nustatyti tikslūs ir besąlygiški įpareigojimai, kurie gali būti taikomi be jokio vėlesnio Sąjungos ar nacionalinių valdžios institucijų įsikišimo, teisės subjektams tiesiogiai suteikia teises (šiuo klausimu žr. 1969 m. liepos 1 d. Sprendimo *Brachfeld ir Chougol Diamond*, 2/69 ir 3/69, EU:C:1969:30, 22 ir 23 punktus ir 2001 m. rugsėjo 20 d. Sprendimo *Banks*, C-390/98, EU:C:2001:456, 91 punktą).
- 66 Minėtu 50 straipsniu asmenims suteikiama teisė, kaip matyti iš šio straipsnio formuluotės, nėra siejama su kokia nors sąlyga, taigi, ji gali būti tiesiogiai taikoma tokioje byloje, kokia yra pagrindinė byla.
- 67 Šiuo klausimu reikia priminti, kad Teisingumo Teismas jau pripažino tiesioginį Chartijos 50 straipsnio veikimą, kai 2013 m. vasario 26 d. Sprendimo *Åkerberg Fransson* (C-617/10, EU:C:2013:105) 45 punkte nurodė, kad, nagrinėdamas klausimą, ar vidaus teisės nuostatos nepažeidžia Chartijos užtikrinamų teisių, nacionalinis teismas, pagal savo kompetenciją įpareigotas taikyti Sąjungos teisės nuostatas, privalo užtikrinti visišką šių nuostatų veikimą, jei būtina, savo iniciatyva atsisakydamas taikyti bet kokią, net vėlesnę, joms prieštaraujančią nacionalinės teisės nuostatą, ir šis teismas neprivalo prašyti arba laukti, kol ši nuostata bus panaikinta teisėkūros arba kitokiomis konstitucinėmis priemonėmis.
- 68 Taigi, į antrąjį klausimą reikia atsakyti taip: pagal Chartijos 50 straipsnį užtikrinamas *non bis in idem* principas suteikia asmenims teisę, kuri gali būti tiesiogiai taikoma byloje, kokia yra pagrindinė byla.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- ⁶⁹ Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusių teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (didžioji kolegija) nusprendžia:

- 1. Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 50 straipsnį reikia aiškinti taip, kad jis draudžia nacionalinės teisės aktus, pagal kuriuos leidžiama tęsti procesą dėl baudžiamojo pobūdžio administracinės baudos skyrimo asmeniui už jo atliktus neteisėtus veiksmus, kurie sudaro manipuliavimą rinka ir už kuriuos jis jau nubaustas galutiniu apkaltinamuoju nuosprendžiu, jeigu toks apkaltinamasis nuosprendis, atsižvelgiant į bendrovei dėl padaryto pažeidimo kilusią žalą, gali veiksmingai ir proporcingai nutraukti tokį pažeidimą ir turėti atgrasomąjį poveikį.**
- 2. Pagal Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 50 straipsnį užtikrinamas *non bis in idem* principas suteikia asmenims teisę, kuri gali būti tiesiogiai taikoma tokioje byloje, kokia yra pagrindinė byla.**

Parašai.